

Järnvägsbygget Brunflo – Sveg

Järnvägslinjen Brunflo-Sveg var av statsmakterna sanktionerad enligt riksdagsbeslut (1912?), och med tillkomsten av denna järnvägslinje, skulle alltså denna del av Inlandsbanan bli den länk som band samman Härjedalen med broderlandskapet Jämtland och länsstaden Östersund. Statsmakterna hade räknat med den kortaste sträckningen, den så kallade En-skåla linjen, som troligast också skulle bli den billigaste.

Till en betydande del skulle dock denna järnvägslinje komma att gå fram över obebyggda och ödsliga trakter, vilket kom att väcka opinion hos befolkningen inom Älvros-Ytterhogdal-Överhogdal och Rätansbyns kommuner. Den främste talesmannen i denna opinion var häradsdomare Per Svedbäck i Ytterhogdal. Vad vi förstår fick denna meningsyttring ett visst gehör hos de makthavande stats- och järnvägsmyndigheterna, och efter en förberedande kontakt, som hr. P. Svedbäck fick med civilminister Oscar von Sydow vid nyåret 1916, kom en manstark deputation att uppvakta den Hammarsköldska regeringen i senaste delen av januari 1916. Denna deputation bestod av häradsdomare Per Svedbäck, kommunalordförande Olov Verner, inspektör E.G. Vredling, samtliga från Ytterhogdal, hemmansägare Per Jonsson, Älvros, skogsfaktor And. Dahlin, Överhogdal samt prostén Gottfrid Dahlén, Rätansbyn.

Efter att förut ha anmält sin ankomst, kom så en statlig delegation från Kungliga huvudstaden med uppgift att göra sig en uppfattning om möjligheten att tillmötesgå de ovannämnda bygdernas befolkning med att låta järnvägens sträckning beröra dessa trakter. Detta inträffade i juni månad 1916 strax före midsommar. Och Överhogdal blev här något av en passagens nyckelpunkt, som delegationen hade att genomresa.

Vad vi veta om delegations personer är att det var landshövding Johan Vidén, riksdagsman och vid den tiden talman i andra kammaren, generaldirektör Granholm, civilminister Oscar von Sydow, chefen för väg- och vattenbyggnadssyrelsen, koncult Sigfrid Linnér, sedermera landshövding i länet, övriga okända, men troligen någon tidningsman från Stockholmspressen.

En samling bybor mötte upp vid kyrkan, där mottagningen skulle äga rum, och tar vi inte alldeles fel, var där rest ett par smäckra flaggstänger, en på var sida

om vägen, med flaggor i topp. Och vi föreställer oss att en blid försommarvind rörde om i flaggorna, för att på sitt sätt ge något av fest och stämning åt vad komma skulle...

Aldrig är Hoadalen så intagande och vacker som just i försommartid, då den skira, nyskapta grönskan med lövade björkar och häggblomsdoft hör samman med markens utslagna vårblommor – allt ljusmättat och jordvarmt – i sig självt ett välkomnande mot de främlingar som kommer, stannar till och drager vidare.

Kommunalordförande Erik Jonsson hade som uppgift att föra bygdens talan vid denna denna uppvaktning, och som ett lyckat komplement därtill var den skickliga och energiska läraren Svea Borgs insats i det hon tog det historiska tillfället i akt, samlade en del skolbarn omkring sig, och instruerade dem till att ge sitt bidrag med att sjunga och avlämna blommor till de värdiga herrarna. Vällyckat därför att barnen hörde framtiden till, likaledes som den järnväg alla började gå i väntan på.

Här blev inte mycket talat, det var heller inte nödvändigt, här skulle något avgöras. Men poängerna från bybornas sida voro säkert uppskattade och värdefulla i sammanhanget. Och fråga är om inte höjdpunkten låg just i skolflickornas blygt undergivna hyllning, då de räckte fram sina små blommor, omvirade av blågula band med ett inslag av "förgätmigej", till de riksbyggande herrarna.

Det var nu så att åtta herrar skulle tillägnas blommor, men en var av någon anledning inte med i sällskapet, och då blev det en blomma till övers, och då föll det sig så, att generaldirektör Granholm fick mottaga tvenne blommor framräckta av Sigrid Jonsson och Agda Dahlin. Även en kallt kalkylerande generaldirektör kan ha ett mycket varmt hjärta i sin barm, och som en generös gest tog han upp tvenne enkronor ur sin börs, och räckte dem över till de tacksamma nigande flickorna. De två kronorna delades sedan upp mellan mellan de övriga flickorna efter att ha blivit växlade i Pålssons handelsbod.

Här kan den lilla skildringen få sitt slut. Järnvägen kom, och som färdigbyggd sådan är den än i dagligt bruk. Och fast vi lever i en ständig växlingens och föränderlighetens värld, vill vi livligt hoppas, att denna järnväg alltfort skall få bestå.

En tillbakagång kan visserligen noteras. Järnvägsstationen är sedan i slutet av maj detta år obemannad och poststationen indragen, trots bybornas protester...

Vävtråden 1967 – Sven Mårtensson